

Obrint portes...

CASA D'ACOLLIDA

Memòria 2015 Associació Lligam

ÍNDEX

Presentació	Pàg. 2
L'Associació	Pàg. 3
Les persones	Pàg. 4
Els programes	Pàg. 8
Programa de Violència masclista	Pàg. 9
Programa de Risc Social	Pàg. 12
Programa d' Àmbit penitenciari.....	Pàg. 14
Sortides i Baixes	Pàg. 16
Les activitats	Pàg. 17
Les coordinacions	Pàg. 21
Els resultats i els reptes	Pàg. 23
Formació continuada i Col·laboracions.....	Pàg. 25
Els comptes	Pàg. 26
Els agraïments	Pàg. 27

Us presentem a través d'aquesta memòria el resum de tota la feina feta a la Casa d'Acollida Lligam. Aquest any hem atès a 99 persones, 69 dones i 30 nens i s'han dut a terme 4.777 atencions, fet que ens omple de satisfacció.

Ha estat un any en el qual s'ha requerit més que mai la nostra flexibilitat com a professionals i com a equip per tal adaptar-nos a tantes persones i donar-les l'atenció i acompanyament que mereixen.

Tot això ha estat possible a la col·laboració i confiança de les administracions i entitats, a les sòcies i socis, als voluntaris/es i al treball en xarxa amb altres recursos i professionals. Tots plegats hem aconseguit fer realitat, un any més, el nostre compromís que fa ja més de vint anys vam adquirir i que ens ha portat a atendre a més de 1600 persones en risc d'exclusió social, dones i nens, en un moment de vulnerabilitat important a les seves vides.

Hem aconseguit estar al costat de les dones i els seus fills i filles i fer camí amb elles cap a una major autonomia oferint-los-hi un espai d'acollida i convivència, de seguretat i protecció, on poder recuperar-se i apoderar-se, com a dones i com a mares. Un espai que els ha donat un habitatge adequat, suport emocional i, sobre tot, acompanyament. Aquest acompanyament s'ha fet sempre des de la confiança, l'acceptació, el no judici, destacant les potencialitats i ajudant a imaginar i complir els somnis d'aquestes dones valentes.

Mirant la feina feta al 2015 només ens queden ganes que vingui l'any següent per a continuar millorant en la nostra manera de fer i donar una bona atenció, fer bons acompanyaments i crear caliu a la Casa d'Acollida Lligam.

L'Equip Educatiu

2 L'ASSOCIACIÓ

L'Associació **LLIGAM**, ubicada a Barcelona des de l'any 1994 i declarada d'utilitat pública des de 2012, és una entitat sense ànim de lucre que té com objectiu buscar tots els recursos i mitjans necessaris per fer possible la inserció social de les dones.

Des dels seus inicis, l'Associació disposa d'un **centre d'acolliment temporal**, casa d'acollida, que ofereix habitatge i atenció socioeducativa a dones soles o amb fills/es que es troben en situació de precarietat econòmica, sense xarxa social o amb problemes d'exclusió social. Es tracta d'un recurs residencial amb 15 places que proporciona allotjament, manutenció, atenció i acompanyament socioeducatiu, les 24 hores, els 365 dies l'any.

En aquets recurs es porten a terme **tres programes diferents**, tots ells orientats a donar acollida a dones soles o amb fills/es:

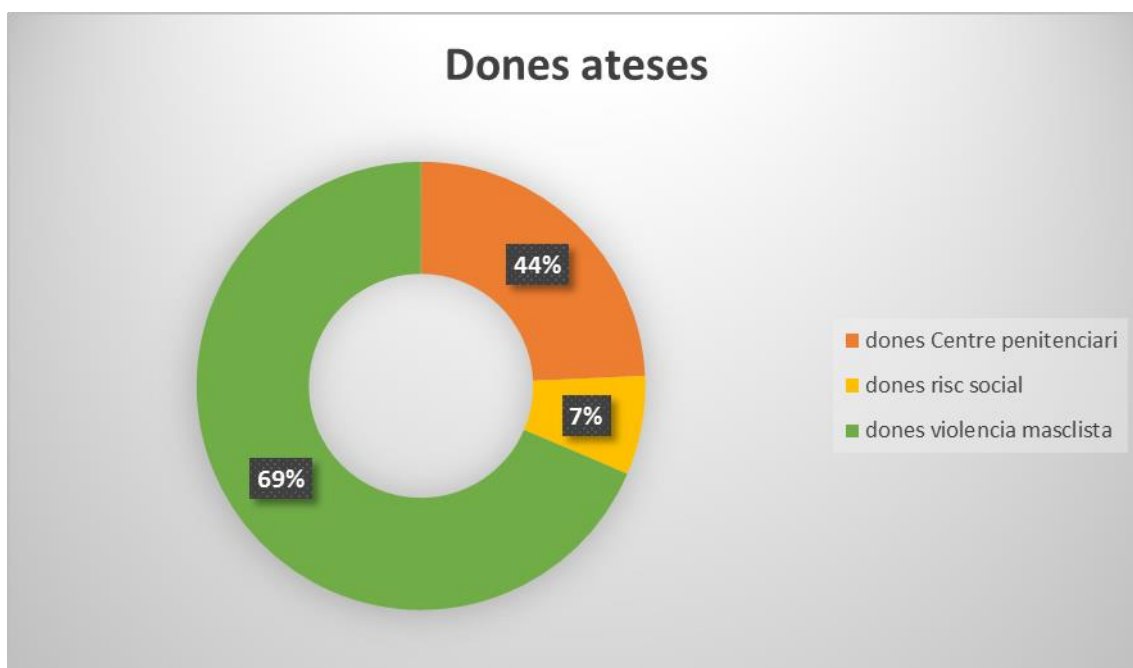
- **Programa de violència masclista:** orientat a proporcionar a la dona i els seus fills/es un espai de seguretat i protecció i un clima de confiança que permeti a la dona estabilitzar la seva situació.
- **Programa de risc social:** orientat a dones amb vulnerabilitat econòmica i social i en risc d'exclusió.
- **Programa d'àmbit penitenciari:** que té com objectiu donar acollida a dones en permisos penitenciaris o per acabar de complir condemna.

Des de l'any 2011 l'Associació compta també amb **un pis d'inclusió**. Es tracta d'un pis amb major autonomia i seguiment educatiu reduït.

Aquest any 2015, han passat per la casa d'acollida 99 persones, 69 dones i 30 nens/es. Una de les dones va passar del programa de risc social al de violència de gènere durant la seva estància a la casa.

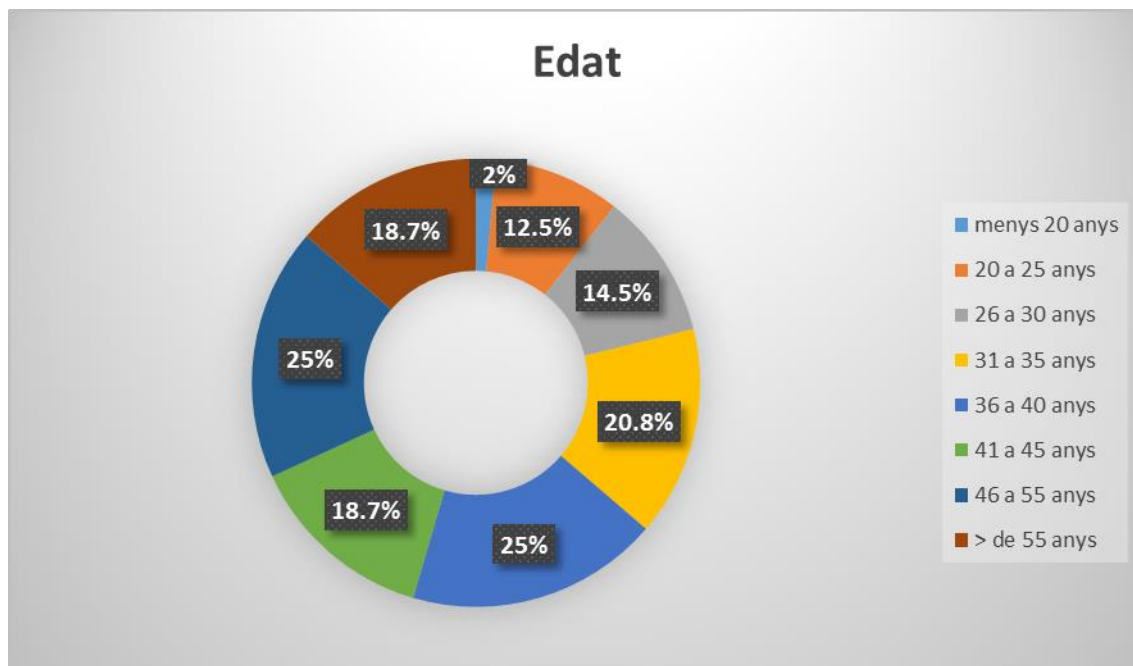
El 67% dels casos han estat casos de dones sense fills al recurs. Només el 33% dels casos han estat **mares amb fills**, la majoria d'elles amb un únic fill o filla.

Per programes, ha estat el de violència masclista el que més dones ha atès. Enguany el 69% corresponen al programa de violència, un 24 % són dones del programa d'àmbit penitenciari i només un 7 % són dones provinents del programa de risc social. Respecte l'any passat es dona un augment de dones ateses en el programa d'àmbit penitenciari en detriment al de violència masclista. Aquest és el repartiment de dones ateses per programes:

Si concretem més podem dir que la mitjana d'edat és de 41 anys. Aquesta continua creixent respecte a altres anys. El 61 % de les dones tenen més de 36 anys i un 30% de les dones tenen més de 46 anys. Això és degut a què l'edat mitjana del programa de violència és de 42 any i el de presó 40 anys. Com d'altres anys al de risc social venen dones amb una mitjana de 26 anys.

Pel que fa als menors, l'edat mitjana dels 30 nens ha estat de 6 anys. Tot i així el 50% tenen menys de 5 anys, el 23 % entre 6 i 10 i el 27% entre 11 i 16 anys.

Referent a la nacionalitat i procedència, el 49% són de procedència espanyola, d'aquestes el 59% són catalanes. El 51% de les dones ateses han nascut fora del país.

En quan a la nacionalitat, el 54% tenen nacionalitat espanyola i el 42% en tenen una altra diferent. A més, tres dones tenen doble nacionalitat. S'han acollit fins 16 nacionalitats diferents, sent les més nombroses les dones de Sud-Amèrica i les d'Àfrica, concretament les nascudes al Marroc, Guinea Equatorial, Nigèria i Senegal. Per països, les dones del Marroc i Romania han estat els més repetits.

Tres de cada quatre dones estrangeres tenen el permís de residència en regla. El 79% viuen al país des de fa més de 5 anys.

Respecte als anys anteriors, el nivell de formació ha augmentat una mica. El 65% de les dones tenen estudis bàsics (primària acabada, graduat, secundària o batxiller) i el 13% estudis universitaris. Tot i així, el 22% de les dones no tenen els estudis primaris acabats o no han estat escolaritzada. A destacar l'augment de dones amb un alt nivell formatiu.

El 72% de les dones reben algun tipus d'ingrés econòmic. D'aquestes, un 62% no arriben a percebre més de 500 euros. Aquest any destaca un 4% que sobrepassen els 1000 euros. La mitjana d'ingressos és de 537 € la majoria procedent de prestacions i pensions. Cal dir que 6 dones reben prestació a més de la feina que realitzen i 4 dones obtenen els seus íntegrament de la seva feina. Es valora una independència econòmica major respecte a altres anys.

Pel que fa a la salut, en el 62% del casos hi ha present una malaltia física o mental i un 13% de les dones estan diagnosticades de depressió. Destaca el 16% de les malalties mentals diagnosticades com a greus. Les malalties més greus han estat la fibromiàlgia, problemes respiratoris i hepatitis.

Una quarta part de les dones tenen antecedents de consum de drogues. Habitualment es dóna la politoxicòmana sent l'alcohol i la cocaïna les més consumides.

PERFIL DONES ATESES 2015

- Dona de més de de 40 anys
- Nascuda fora d'Espanya.
- Nacionalitat espanyola.
- Dones sense fills/es
- Víctima de violència masclista.
- Amb un nivell de formació mig
- Sense feina
- Amb ingressos econòmics procedents d'una RAI i altres prestacions (mitjana 536€).

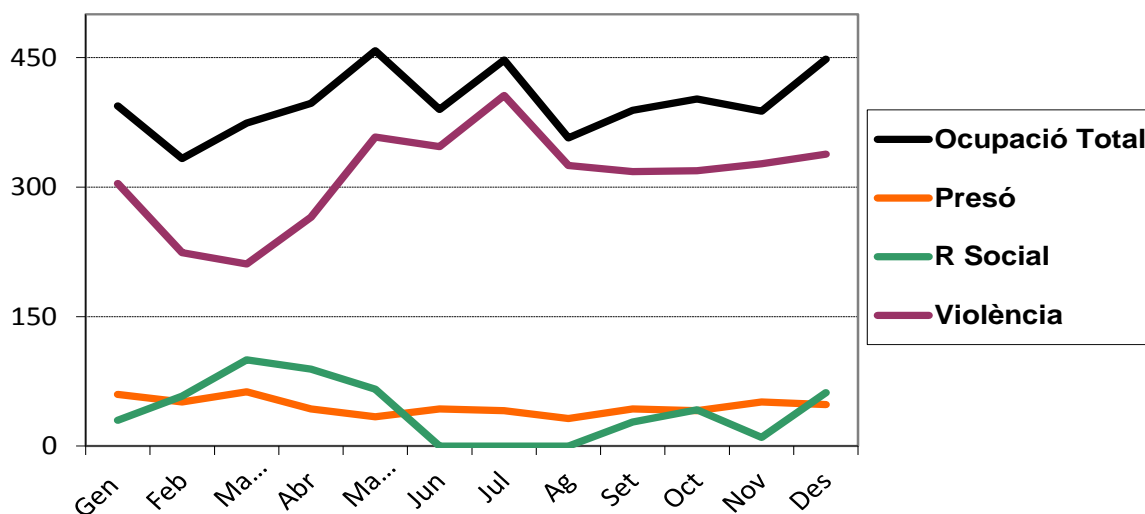
4

ELS PROGRAMES

Com ja va sent habitual, ha estat des del programa de violència que s'han atès més persones i s'han realitzat més estades. El 71% de les persones que han passat per la casa d'acollida han estat ateses per aquest programa i les estades d'aquest programa representen el 78% del total. El programa d'àmbit penitenciari acull el 18% de les persones ateses i l'11% de les estades. Per últim, el programa de risc social atén a l'11% i les seves estades totals són del 10%.

Amb tot això, tal i com es pot veure a la gràfica, el programa de violència ha estat el més estable al llarg de l'any en nombre de persones i atencions. El ritme d'ocupació general ha estat molt marcat pel ritme d'ocupació d'aquest programa tot i que a partir d'agost està més amb consonància amb el de risc social.

L'any 2015 la mitjana d'ocupació del recurs ha estat del 86%.

El programa d'àmbit penitenciari ha tingut una major estabilitat en l'ocupació mentre que el de risc social ha contat amb més fluctuacions al llarg de l'any i inclús alguns mesos no s'ha atès a cap persona.

PROGRAMA DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

L'objectiu del Programa de Violència és donar acollida temporal a dones soles o amb fills que pateixen violència masclista i han hagut de sortir del seu domicili per aquest motiu. Els objectius principals són:

1. Donar acollida temporal i un espai de protecció a dones soles o acompanyades de fills/es víctimes de violència masclista .
2. Promoure l'autonomia, la responsabilitat i l'apoderament de la dona de manera que sigui artífex dels seus canvis i presa de decisions.
3. Enfortir les relacions entre les mares i els seus fills/es en el nou context familiar.
4. Facilitar la coordinació i el treball en xarxa amb els serveis implicats en l'atenció i seguiment de les dones

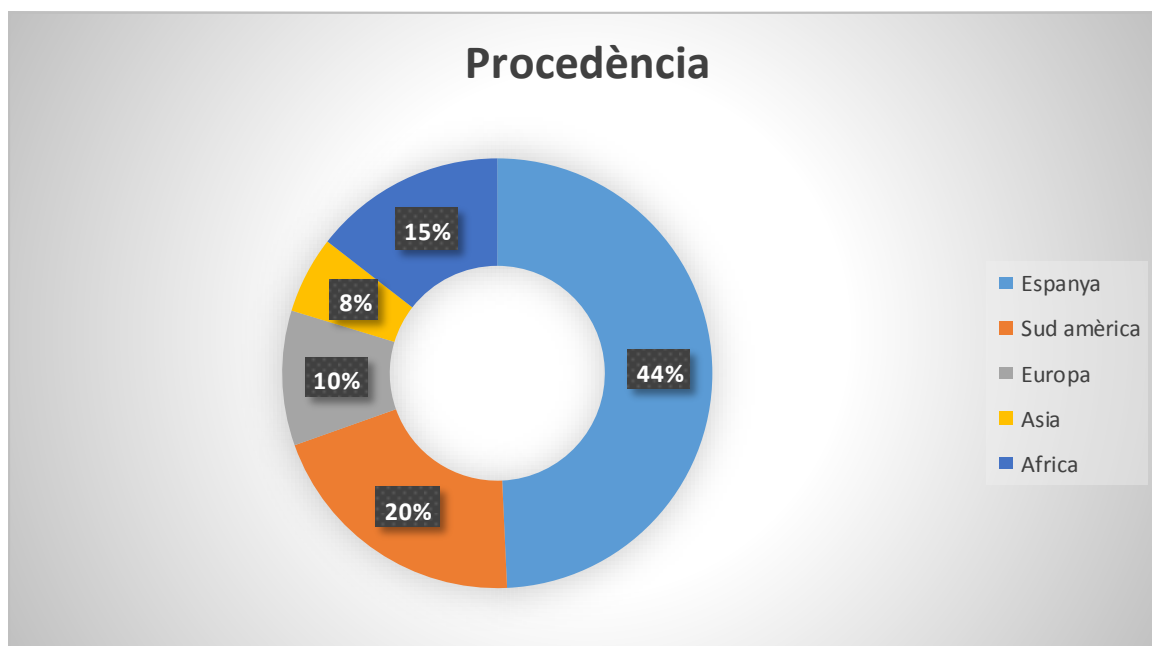
Al 2015 en aquest programa **s'han atès un total de 71 persones** (48 dones i 23 nens/es).

S'han donat 3.742 atencions des del Programa de Violència masclista i, per tant, aquest programa ha suposat **el 78% del total d'ocupació de la Casa d'Acollida**.

La mitjana d'ocupació en aquest programa de violència masclista ha estat **d'entre 10 i 11 places diàries** de les 15 que disposa el recurs.

La mitjana d'edat ha sigut de 41 anys; bastant alta comparada amb altres anys. Això és perquè el 44% tenen més de 41 anys i el 6,3% mes de 65%.

Pel que fa a la procedència i nacionalitat, **el 44% de les dones són espanyoles i el 45% ham nascut en altres països**.

Aquest any s'han atès moltes més dones soles que amb fills/es. Només el 38% dels casos han estat dones amb fills/es.

Al programa de violència **han estat acollits un total de 23 nens/es.**

A diferència d'altres anys el 81% de les dones tenen algun tipus de formació que inclou els estudis bàsics i algunes en tenen fins i tot estudis universitaris.

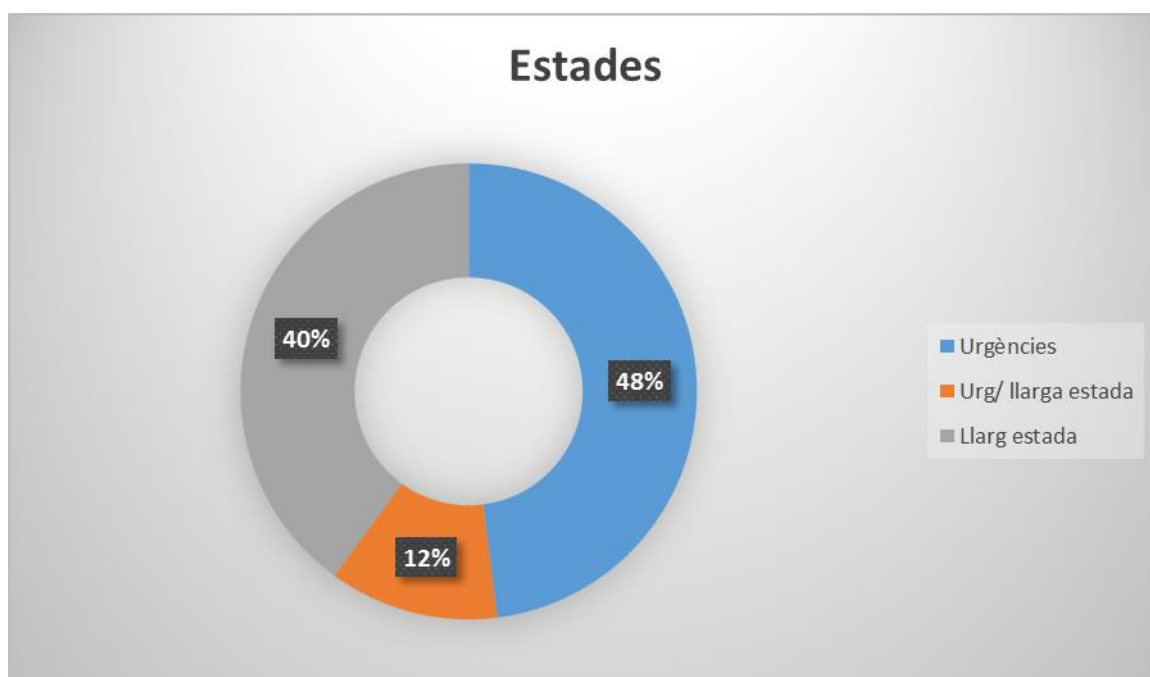
El 75% de dones ateses al programa de violència tenien algun ingrés econòmic, encara que la majoria d'elles els únics ingressos que tenen són per una RAI de 426 € / mes.

El 61% de les dones han presentat algun problema de salut física o mental. Una tercera part de les dones ateses des del programa de violència tenien algun diagnòstic de malaltia mental. Per altra banda, s'ha observat un alt índex de dones medicalitzades. Més de la meitat de les dones han hagut de prendre alguna medicació; habitualment són tractaments amb ansiolítics i analgèsics.

Cal destacar que 5 dones tenien reconegut un grau de discapacitat per sobre del 33%.

Totes les dones han estat derivades al programa de violència masclista **des de l'Ajuntament de Barcelona.** Un cas ha estat derivat des del Servei d'Atenció Socioeducativa (SAS) d'Àbits i la resta han estat casos derivats des del Servei d'Atenció, Recuperació i Acollida (SARA).

Pel que fa al tipus d'estades, **han predominat amb un 48% el casos derivats d'urgències.** Front el 40% que han entrat directament de llarga estada. D'Aquest 48% només una tercera part ha passat a llarga estada.

En el 85% dels casos **la violència ha estat exercida per la parella**, encara que ha crescut el nombre de dones que venen derivades per violència dels fills vers elles (7%). Altres persones que han rebut violència han estat amics i coneguts (48%), la família (2%) i màfia i prostitució (2%). En aquesta ocasió, en el 46% dels casos hem de parlar de violència de menys de 5 anys exercida i en el 42% ha estat superior a aquest temps. Destaca el 10% de les dones que porten patint-la més de 25 anys.

PROGRAMA DE RISC SOCIAL

L'objectiu del Programa de Risc Social és donar acollida temporal i atenció socioeducativa a dones soles o amb menors que es troben en una situació de vulnerabilitat social i risc d'exclusió. Els **objectius** principals són:

1. Donar acollida temporal i un espai d'estabilitat a dones soles o acompanyades de fills/es que estan en situació de risc social.
2. Promoure l'autonomia, la responsabilitat i l'apoderament de la dona de manera que sigui artífex dels seus canvis i presa de decisions.
3. Enfortir les relacions entre les mares i els seus fills/es en el nou context familiar.
4. Facilitar la coordinació i el treball en xarxa amb els serveis implicats en l'atenció i seguiment de les dones

Al 2015 en aquest programa **s'han atès un total de 11 persones** (5 dones i 6 nens/es)

S'han donat 485 atencions des del Programa de Risc Social i, per tant, aquest programa ha suposat només **el 10% del total d'ocupació de la Casa d'Acollida**.

La mitjana d'ocupació en aquest Programa de Risc Social ha estat **de poc més de 1 plaça diària** de les 15 que disposa el recurs.

El nombre de persones ateses en aquest programa només **representa un 11% del total de persones ateses a la Casa d'Acollida**.

Ha estat un programa bàsicament orientat a mares i a treballar aspectes del vincle matern-filial i de la cura dels menors. En tots els casos menys en un, es tracta de **dones amb fills/es**. Hi ha 3 mares que tenen un fill, 1 que en té tres i una sense fills. Amb aquesta la intervenció s'ha enfocat més en treballar aspectes més relacionats amb la cura de la salut ja que patia un trastorn posttraumàtic a causa d'haver patit violència masclista.

Les dones d'aquest programa han estat dones joves amb una mitjana d'edat de 26 anys. Els fills/es també han estat nens/es petits amb una mitjana d'edat de 2 anys i 3 mesos.

En tots els casos hem de parlar de **dones estrangeres**. Concretament es tracta de **dues dones sud-americanes i 3 africanes (2 del Marroc i 1 de Guinea Equatorial)**. **De les 5 , 4 tenen permís de residència i treball**.

En quan al nivell de formació , podem dir que 4 d'elles el tenen acceptable, amb un graduat o els estudis secundaris acabats. Només 1 d'elles no té estudis acabats. El 60% no tenen ingressos econòmics, el 40% reben ajudes com la PIRMI i la RAI.

No s'han observat problemes de salut física o mental ni problemàtica de toxicomanies. Només 1 d'elles té una malaltia diagnosticada, epilèpsia.

Tots els casos atesos aquest any al Programa de Risc Social **han estat derivats des de l'ajuntament de Barcelona**, concretament des del SIS (Servei d'Inserció Social).

Pel que fa a la tasca educativa realitzada s'ha treballat en dues línies. Per una banda. Amb les mares amb nens/es petits, els esforços s'han dirigit a fer una observació dels factors de protecció i de risc, s'ha enfortit la relació matern –filial així com s'ha garantit el desenvolupament saludable dels menors. Això ha fet que altres objectius com la inserció sociolaboral s'hagin posposat. En el cas de la dona que ha vingut sense fill també ha estat així doncs s'ha tractat un tema de salut per enfocar la intervenció en treballar l'efecte posttraumàtic de la violència masclista viscuda.

PROGRAMA D'ÀMBIT PENITENCIARI

L'objectiu general és afavorir l'adquisició de l'autonomia necessària en els diferents aspectes: personal, econòmic, laboral, social i familiar per viure en el medi comunitari, a les dones acollides. Els objectius específics són:

1. Participar d'una experiència de vida en grup com a model de convivència que faciliti la reinserció social.
2. Adquirir hàbits personals i habilitats socials per tal d'aconseguir una major acceptació social.
3. Incrementar la participació en la vida social, cultural, econòmica i política.
4. Augmentar el grau de formació a tots els nivells i iniciar un procés d'inserció sociolaboral.
5. Analitzar i ressituar la relació amb la família.

Al 2015 en aquest programa s'han atès un total de 18 persones, 17 dones i 1 menor .

S'han donat 550 atencions des del Programa de l'àmbit penitenciar i, per tant, aquest programa ha suposat el 11% del total d'ocupació de la Casa d'Acollida i ha representat el 18% del total de persones acollides al recurs.

La mitjana d'ocupació en aquest Programa ha estat d'entre 1 i 2 places diàries de les 15 que disposa el recurs.

Com en anys anteriors, la mitjana d'edat ha estat alta. La mitjana d'edat ha estat de 40 anys; tenint 2 persones més de 55 anys.

Pel que fa a la procedència i nacionalitat, el 76% són espanyoles, el 53% nascudes a Catalunya. De les estrangeres el 12% son sud-americanes, el 6% de Portugal i l'altre 6% de Romania.

Quant al nivell de formació, hem de dir que el 27% tenen com a molt estudis bàsics acabats, el 67% tene un nivell bàsic i un 6% estudis universitaris.

La majoria de les dones del Programa de l'àmbit penitenciar tenen algun tipus d'ingrés econòmic. Una mica més de la meitat venen a través d'ajudes com la PNC que també es poden combinar amb els ingressos dels tallers. Quasi l'altra meitat només guanya diners a partir dels tallers.

El 65% de les dones han presentat algun problema de salut física o mental. Les malalties més freqüents han estat hepatitis i VIH.

El 35% de les dones ateses des del programa de l'Àmbit penitenciari tenien algun diagnòstic de trastorn de personalitat. Per altre banda, a la majoria de dones prenen alguna medicació; habitualment són tractaments amb ansiolítics, retrovirals i analgèsic.

Només una de les dones ha estat acollida amb un menor al seu càrrec.

De les 17 dones, 12 han estat dones acollides en **permisos de segon grau**, 3 dones en **tercer grau**. D'aquestes dues ha estat acollida amb Art 182 i han viscut de manera continuada al recurs. Una dona passa e l'article 182 a Llibertat definitiva.

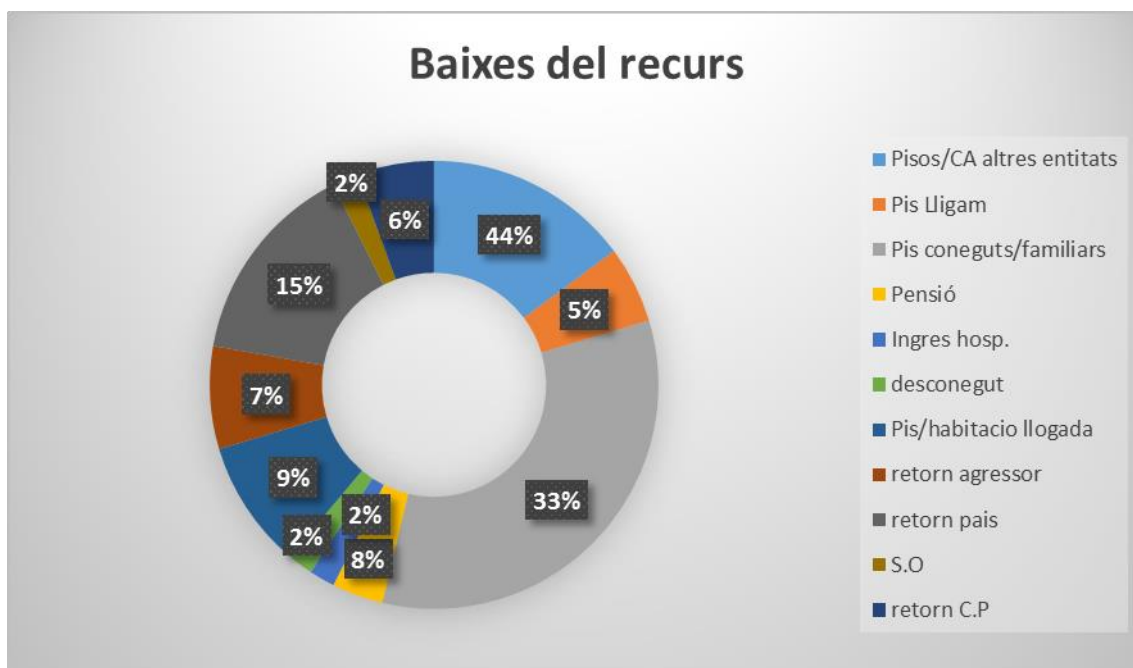
Les dones han estat derivades en un 53% des del Centre Penitenciari de Brians. La resta, vuit dones, han estat derivades des del Centre Penitenciari de Dones de Wad-Ras, bé de la Secció Oberta o de Mòdul i inclús de la Unitat de mares..

De les 69 dones que han passat per la Casa d'Acollida, només 10 continuen al recurs a finals d'any, les 59 restant han causat baixa.

Les baixes més nombroses han estat les voluntàries. Un 46% de les dones han decidit de manera voluntària marxar del recurs abans de finalitzar el pla de treball previst. Això no vol dir que la sortida s'hagi fet malament, sinó que la dona ha volgut marxar abans del programat normalment perquè ha trobat una alternativa d'habitatge.

Un 29% de les dones han marxat de la Casa d'Acollida un cop finalitzada la intervenció educativa i aconseguits tots els objectius plantejats al pla de treball. Només en dos casos podem parlar de processos dolents: dues dones pertanyents al Programa d'àmbit penitenciari li van ser retirats els permisos per consum i dos més per quebrantament. En el Programa de Violència alguna dona va haver de marxar per no adaptar-se al funcionament del recurs o tornar amb l'agressor.

El 36% de les dones marxen a un altre recurs i el 64% fan la sortida pels seus propis medis compartint pis amb familiars i amics com l'opció més escollida. Només 1 dona ha pogut llogar un pis independentment. A partir del gràfic es veurà més detalladament.

ACTIVITATS INDIVIDUALS

- **Tutories:** Espais d'atenció individualitzada per part de l'educadora referent amb periodicitat pactada amb la dona. L'objectiu ha estat acompanyar a la dona, orientar-li, reforçar les potencialitats i donar-li criteri de realitat per tal que es pugui dur a terme el Pla de Treball.
- **Acompanyaments esporàdics** a gestions, visites mèdiques, jurídiques i de protecció, en els casos de dones que han patit violència. D'aquesta manera s'ha pogut fer costat a les dones en temes concrets i importants per a elles. Aquests acompanyaments s'han realitzat tant per les professionals com per les voluntàries i alumnes de pràctiques.
- **Activitats orientades cap a la inserció sociolaboral:** Amb l'objectiu de desenvolupar i millorar les actituds i les habilitats de les dones en la recerca de feina, un equip de voluntàries han acompanyat a les dones en l'elaboració de CV, alfabetització, formació de l'idioma, informàtica...
- **Activitats de suport a les mares i als nens.** De de l'acompanyament diari a les mares en la vida quotidiana com un marc educatiu i estructurador. És important que com a mares tinguin cura de l'alimentació, l'higiene, la socialització, el joc i la salut dels seus fills/es. Partint del que elles ja saben, els proporcionem pautes educatives i les acompanyem a portar-les a terme, els hi fem costat i ens preocupem en què es creïn vincles saludables entre la mare i fill/a.

ACTIVITATS GRUPALS

- **Activitats domèstiques diàries de la vida quotidiana.** Es tracta de les tasques pròpies d'una casa: elaboració dels àpats i els menús, compres setmanals, neteges... Tenen com a objectiu fomentar la responsabilitat i l'autonomia alhora que posen en valor la cooperació i el companyerisme. Aquest aspecte també ajuda a desenvolupar la implicació i el sentiment de pertinença a un lloc on durant un temps de la seva vida és casa seva.
- **Vida en grup.** La convivència del dia a dia ofereix la possibilitat de treballar molts aspectes personals i habilitats socials. Probablement com es relacionen amb els demés, amb la normativa o amb l'equip educatiu està donant clara referència de com està la persona en aquests moments. Si en el moment que sorgeixen els conflictes són capaces d'agafar aquestes situacions i mirar-les amb perspectiva, els pot ajudar enormement al seu autoconeixement i a l'adquisició de noves eines.
- **Assemblees de dones.** En la línia de que les dones agafin el seu poder i hi hagi una implicació real, es realitzen assemblees mensuals que tenen dos objectius clars. D'una banda, és l'espai per plantejar dificultats de la vida en grup i buscar una

resolució, i d'altra es recullen les propostes i aportacions per part de les dones en quan a la dinàmica de la casa i activitats lúdiques.

- **Assemblees de mares.** Bimensualment s'ha realitzat assemblees amb les mares, per reforçar aspectes relacionats amb la cura dels menors i treballar habilitats matern-filials dins el recurs. També han servit per coordinació entre mares en aspectes referits a la relació entre infants.
- **Activitats lúdiques.** Orientades principalment a fomentar la convivència i dinamitzar a les dones, així com potenciar opcions per a un lleure participatiu i saludable. Algunes d'aquestes activitats s'han realitzat a la Casa d'Acollida han estat taller de polseres, taller de roses per Sant Jordi i elaboració de dolços. Fora de la casa s'ha organitzat com ja és habitual una costellada amb una alta participació, s'ha anat al museu de la xocolata.
- **Activitats d'autoconeixement.** En la línia d'aprofitar el temps en la casa per tal de recuperar-se i agafar forces per tirar endavant la seva vida, s'ofereix a les dones espais on poden aprofundir en si mateixes, adquirir nous mapes mentals i treballar el reconeixement de les emocions per tal de gestionar-les. Aquestes activitats s'han dut a terme per les mateixes professionals o per voluntàries.

Taller d'Artteràpia: Setmanalment s'ha donat l'oportunitat d'expressar a través de l'art el seu present i també el visionat del seu futur, entre d'altres temes tractats. S'ha donat un espai pel treball grupal amb les dones que han vist la necessitat i també s'ha abordat a nivell familiar individual la millora dels vincles matern-filial. En l'últim cas han participat dues famílies, una mare amb el seu fill de dos anys i una altra mare i els seus dos fills de 8 i 12 anys.

Taller de loga: Ha permès a les dones que han participat aprendre a través de la respiració i les postures corporals a estar en elles mateixes, en el seu propi centre. Prioritzar aquest tipus d'activitat per davant d'unes altres fa que escollin la cura de si mateixes i tot el que això implica per a la seva vida.

Taller de les emocions: Durant tres sessions han començat a familiaritzar-se amb les emocions i la seva gestió per a tenir una vida més saludable.

Sessió de Biodansa: A través de l'expressió lliure i espontània de la dansa de la vida en una sessió titulada "la connexió amb una mateixa", les dones manifesten haver pogut estar molt centrades en si mateixes i d'allà desprendre's una sensació de pau molt gran. És la manera de registrar altres emocions que provenen del propi interior.

Sessió d'art: Una altra oportunitat per a expressar qui són en aquest moment, com estan, com veuen el món, quin és el seu projecte de vida. En aquesta ocasió el vehicle ha estat l'art i un mural sobre el mar que les ha permet fer volar la seva imaginació.

- **Activitats festives.** Han estat activitats molt orientades a conèixer i celebrar festivitats populars i tradicionals. Entre d'altres s'ha participat en les festes del barri de Sants i les festes de la Mercè, concretament amb una sortida al Festival Pirotècnic a Montjuïc. S'ha participat activament a la cavalcada de Reis, a la Rua de Carnestoltes i s'han fet celebracions especials del Nadal i Cap d'Any. També s'ha celebrat la festa de la Castanyada i s'han elaborat a casa els panallets; s'ha celebrat la festivitat de Reis amb regals i fins i tot amb tortell artesanal. Igualment s'han celebrat festivitats pròpies de la cultura de les dones acollides. Un exemple ha estat la celebració de la festa del xai.

- **Activitats socioculturals.** Amb l'objectiu de promoure la cultura i despertar l'interès per la mateixa s'han assistit a diferents espectacles de música, dansa i teatre a través del programa Apropa Cultura. Entre d'altres: *Bangkok*, *La Tostadora valiente*, *Sócrates, juicio y muerte de un ciudadano*, *Olivia y Eugenio*, *Lazarillo de Tormes*.

- **Activitats de coneixement del medi.** Són activitats que tenen com finalitat propiciar el coneixement de la realitat històrica i social i també de la identitat de la comunitat. Així es va anar a passar un dia a Montserrat i s'han realitzat també sortides per la ciutat com les Fonts de Montjuïc i la Fira de Santa Llúcia. Igualment s'han fet sortides informals per conèixer i gaudir la ciutat.

- **Celebracions vitals** de moments importants per les persones: aniversaris de les dones i els nens/es, festes de comiat quan marxen del recurs, festa anual de l'Associació, amb les voluntàries i les dones que han passat pel recurs al llarg de l'any...etc. Han estat activitats molt emotives i festives i que han fet créixer els vincles.

- **Celebració del Dia de la Dona** amb una doble vessant reivindicativa i festiva. Es va celebrar amb un berenar i amb la participació a la manifestació de Barcelona. Ha suposat l'oportunitat de despertar a la lluita pels drets propis i per la igualtat i l'oportunitat també de mostrar obertament les seves aspiracions com a dona.

Celebració del 25N Dia contra la Violència. A la Casa d'acollida es va fer un taller de pancartes on cada dona reflexa el seu missatge i per la tarda es va participar en la manifestació de Barcelona. Han estat activitats que han apoderat i alliberat molt a les dones i que han servit també per poder sentir-se acompanyades i celebrar el fet de viure sense violència.

- **L'Hort Urbà i el jardí.** Totes dues activitats han estat pensades per la recuperació de les dones i els seus fills promoure hàbits de vida nutricionals i saludables. Habitualment es tracta d'una activitat individual: una persona està més pendent de tenir cura o del rec, però periòdicament la intenció ha estat treballar-les en grup.

- **Activitats en família.** Dins el programa Apropa Cultura s'ha assistit a diferents activitats com anar al cinema a veure *La tostadora valiente*, al *Circ Capsa*, *Per Nadal*, *contes del món*. Activitats familiars amb els nens han estat també alguns partits del Barça de futbol que han gaudit molt.
- **Activitats diverses.** Entre d'altres, s'han passat algunes pel·lícules com *Ocho apellidos vascos*. També s'han vist pel·lícules infantils en període de vacances i caps de setmana. Per altra banda, tant educadores com voluntàries, s'han realitzat activitats amb els nens: jocs, suport escolar...etc

El treball en xarxa es fa fonamental per fer l'abordatge multidisciplinar de les dones i nens que acompanyem. Les dones que estan a la casa d'acollida necessiten treballar diferents aspectes (emocional, relacional, educatiu, laboral,...) que evidentment un únic servei no pot donar resposta.

És necessari llavors que tots els agents socials i professionals que participen en l'acompanyament a la recuperació i apoderament de la dona segueixin una mateixa línia i es complementin. Per això és important parlar un mateix llenguatge i tenir unes maneres de fer semblants. Això només es pot aconseguir amb voluntat i a través de l'escolta i l'aportació entre tots, és a dir, a través d'un bon treball en xarxa.

Tot i que encara queda camí, es pot dir que aquest any s'han afermat les coordinacions amb els diferents serveis. Actualment, en general, s'està en un punt en el qual es parteixen de perspectives semblants i es pot treballar de manera fluida per tal d'aconseguir un objectiu comú, facilitar el procés de canvi de la dona i millorar la seva situació. Tot i que han hagut canvis en els professionals d'alguns serveis es pot assegurar que aquest s'han sumat a la dinàmica existent.

Pel que fa a l'elaboració i avaluació dels plans de treball amb les dones, s'han programat en cada cas reunions conjuntes cada dos mesos. En aquestes reunions la treballadora social que ha derivat el cas i l'educadora referent de la Casa d'Acollida intercanvien informacions i punts de vista. Posteriorment s'incorpora la dona amb la qual es decideix els objectius a seguir. Més enllà d'aquestes reunions s'han mantingut coordinacions telefòniques i via mail molt sovint.

S'han fet coordinacions amb les treballadores socials del SARA i dels SIS de l'Ajuntament de Barcelona. Pel que fa al programa d'àmbit penitenciari, les coordinacions s'han fet amb les treballadores socials del CP de Brians i Wad-Ras i del SSAP i educadors de la Secció Oberta i del mòdul de mares de Wad-Ras.

Igualment s'han realitzat coordinacions freqüents amb altres professionals dels serveis municipals: psicòloga, insertora laboral, educadora infantil...

En els casos en que calia una formació de llengua o alfabetització hem treballat conjuntament amb diferents serveis de formació d'adults com l'Escola d'adults de Poble Nou i EICA.

Pel que fa al tema de recerca de feina, inserció laboral i integració social, han hagut coordinacions freqüents amb TriniJove, Anem per Feina, CIRE, Prohabitatge, Fundació ABD, PIAD de zona, Fundació Salut i Comunitat, Centres Cívics i Casal d'avis.

Referent a la salut s'ha fet xarxa amb el CAP de zona, CSMA de la ciutat i també amb entitats psiquiàtriques, com Psiquiatria de l'Hospital Clínic, l'Hospital de Sant Boi,

Psiquiatria de Vall d'Hebró o SATMI de la zona amb la finalitat d'assolir un equilibri emocional i mental de la dona.

S'ha col·laborat també amb la feina de seguiment en casos de toxicomania amb el DAE i el CAS de Santa Eulàlia.

Important el treball conjunt amb diferents àmbits relacionats amb els nens acollits. S'ha col·laborat amb les escoles públiques del barri on s'han realitzat reunions periòdiques conjuntament amb les mares. A més han hagut coordinacions amb EAIA, Equips d'Atenció a la Infància i CSMIJ de la ciutat on en ocasions han demanat l'observació de les famílies acollides o bé s'ha iniciat un treball conjunt. El treball del vincle s'ha treballat especialment des de la Fundació 4 vents, Fundació Esperança i CDIAP amb les quals s'ha mantingut també una coordinació fluida.

Un cop finalitzat l'any podem mirar enrere i reflexionar sobre la feina feta i l'atenció donada. El 40 % de les dones valoren la seva estància a la casa com a molt positiva i un 55% com a positiva. Això ens fa veure que aquest és el camí pel que s'ha de continuar.

S'ha treballat per tal d'assolir els objectius principals d'acollida temporal. Aquests s'han concretat en protecció i seguretat, recuperació, apoderament i autonomia. Més específicament s'ha acompanyat a la inserció laboral i social, a fomentar la relació afectiva i familiar i a portar plans d'estalvi, entre d'altres.

En quan a la **protecció i seguretat** oferta des de la casa, el 82% de les dones reconeixen haver-la sentit durant tota la seva estància sent un dels valors que més importància adquireix per a elles.

Pel que fa a l'objectiu de donar un espai de **recuperació** a les dones i els seus fills/es, pràcticament s'ha assolit en tots els casos, en un 85%. L'estada al recurs els ha suposat un augment de l'estabilitat, ha donat rutines i moments per respirar i centrar-se en elles mateixes. De fet, el 32% de les dones afirmen que sempre que han buscat un espai d'intimitat ho han tingut i el 70% han pogut trobar amb les professionals una persona en la qual poder parlar i ser escoltada. Tan és així que el 68% cataloguen la relació amb les educadores com a bona.

A més les activitats que s'ofereixen a la casa (artteràpia, taller de les emocions, ioga, biodansa i art) van encaminades a trobar el benestar personal que tan ajuda a la recuperació. Cal continuar en aquesta línia de cara a anys següents, oferint i potenciant activitats que beneficiïn el creixement personal i la salut física i emocional de les dones.

Les coordinacions amb d'altres serveis també els faciliten treballar aspectes que des de la casa no se li poden donar cobertura com l'acompanyament psicològic individual i en grup o el treball educatiu específic amb els seus fills/es.

Cal a dir que el 68% de les dones consideren que les seves necessitats bàsiques han estat ben cobertes durant la seva estància fet que ha facilitat centrar-se en el seu procés i no preocupar-se de forma imminent en altres temes.

Ens fa pensar el fet de que només el 36% de les dones consideren que l'ambient al recurs ha estat bo. És important tenir la idea per part de totes que on viuen no és només una casa si no la seva llar i hem de repensar maneres per aconseguir que realment estiguin en un lloc agradable, que ho facin seu i col·laborin a crear aquestes condicions. Pot ser el moment de seure i reflexionar sobre la participació, la comunicació, la gestió dels conflictes, el treball grupal, les relacions de totes les persones que hi som a la casa,... Tot això enfocat a que les dones siguin realment autònomes i responsables en la convivència.

Pel que fa a l'objectiu d'**apoderament** podem dir que totes les dones que han finalitzat la intervenció el 31%, han estat capaces d'identificar les dificultats i els canvis necessaris, han millorat el grau de presa de decisions per si mateixes i han pres el protagonisme de la pròpia vida, sent capaces de fer el seu propi pla de futur i seguir els seus somnis.

En quan a les mares, la gran majoria han assolit aquest rol de forma positiva en la cura dels seus fills/es, han triat la manera més adequada per a la criança i han acabat gaudint del fet de ser mare. Per tant, la relació matern filial ha millorat considerablement, s'ha enfortit la dona com a mare i referent pels fills/es i ha après noves habilitats, sortint del recurs amb una relació més estable i forta amb els menors.

Respecte als 30 **infants i adolescents** acollits, la majoria han aconseguit una considerable recuperació física i emocional. Els menors, que arriben amb molta por i amb problemes de socialització i d'integració importants, han fet processos de millora fins i tot més enllà del que s'esperava. Els infants i adolescents han establert relacions obertes i sense por, han expressat i verbalitzat sentiments i s'han obert a una major socialització.

En alguns casos no s'ha aconseguit una recuperació total degut a que l'estada ha estat més curta del desitjable ja que s'ha produït una marxa voluntària del recurs per part de la mare.

En referència a l'objectiu de millorar l'**autonomia** podem dir que fruit de tot l'anterior, un procés positiu de recuperació amb creixement personal i d'autoestima, més estabilitat emocional i un increment de la capacitat de decisió, ha portat a la majoria de les dones a tenir una major autonomia personal.

Tot i que s'ha vist que aquest any el nivell formatiu, laboral, econòmic i d'habitatge ha pujat, encara ens trobem amb un baix nivell d'autonomia en aquests aspectes. La manca d'ingressos adients dificulta molt la sortida amb possibilitats reals d'autonomia i posa a les dones en risc d'exclusió social.

Aquest any podem estar contents perquè un 60% de les dones han tingut la possibilitat de tenir una sortida per elles mateixes, ben llogant un pis o habitació, estant amb amics, retornant al seu pis, tornant al seu país o provant sort en altres ciutats o països. Està clar que s'ha de intentar aconseguir que aquest percentatge s'elevi i per això hi ha que incidir, de cara a l'any vinent, en el treball intensiu de la inserció laboral i l'habitatge, construint noves alternatives per viure.

Com a reptes de cara al futur, a més d'aquests que acabem d'anomenar, també es considera que és el moment de continuar reflexionant al voltant de la nostra feina, dotar-nos de noves eines que facilitin la nostra labor administrativa, formar-nos en tècniques i models que millorin la nostra intervenció, aplicar la filosofia del benestar de les dones mitjançant activitats de creixement personal i repensar el model de participació.

Molta feina a fer però amb les mateixes ganes i il·lusió de sempre.

FORMACIÓ CONTINUADA

La formació de les professionals és un valor important dins els recurs ja que ens permet fer la nostra feina millor i augmentar la qualitat.

En la línia de **millorar la nostra intervenció** i tenir més eines per donar una major atenció, les professionals s'han format i participat aquest any en les següents disciplines:

Curs de postgrau en intervenció sistèmica breu en violències familiars.

Jornada "La Participació Social en l'Execució Penal".

Curs Teràpia Corporal Integrativa.

Master de Coaching Sistèmic

Per tal de **gestionar i captar els voluntaris** que aporten el seu temps i la seva manera de fer, s'ha cursat:

Eines per a la captació i selecció de voluntaris.

Elabora el pla de voluntariat.

Per millorar el **treball intern** s'ha fet formacions específiques en:

Memòries que generen confiança.

Jornada Formativa de sol·licitud de Subvencions a Justícia.

COL·LABORACIONS

Tal i com venint fent, aquest any també han estat nombroses les col·laboracions amb altres entitats i Universitats especialment en temes d'investigació.

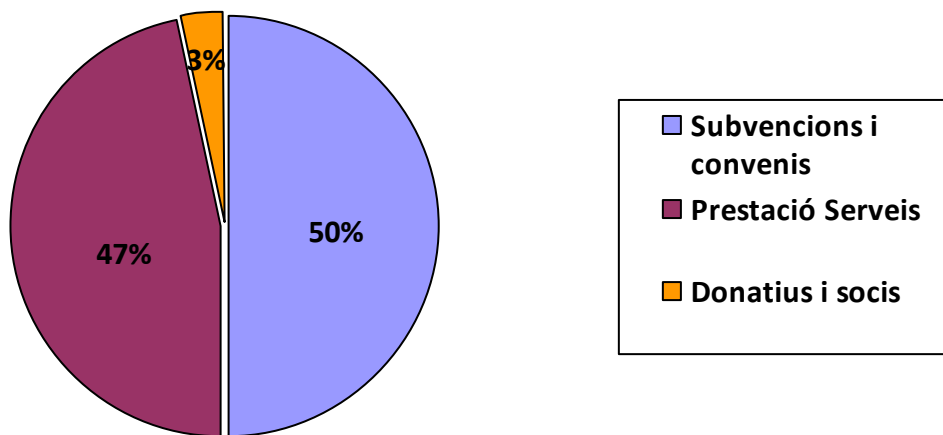
A més aquest any hem acollit a dues alumnes de pràctiques i les hem acompanyat a iniciar-se en el món de l'educació social.

10

ELS COMPTES

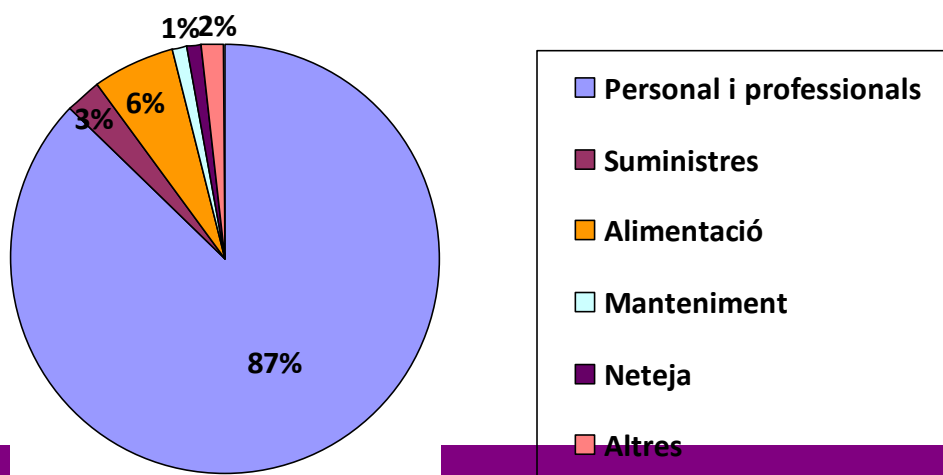
Pressupost 2015: €

Ingressos

26

Despeses

Un any més volem agrair la col·laboració de totes les persones que han fet possible que el projecte de la Casa d'Acollida Lligam s'hagi dut a terme satisfactòriament. Estar al costat de les dones i els seus fills que estan passant per moments de dificultats i acompanyar-los en la seva recuperació i apoderament ens fa donar-li tot el sentit a la nostra feina.

Gràcies a les **sòcies i socis** per les seves aportacions econòmiques i especialment per la seva confiança en l'Associació. Gràcies per seguir apostant per nosaltres i recolzar la nostra manera de fer i de ser.

Gràcies a les **voluntàries i voluntaris** que durant tot l'any han estat col·laborant de manera desinteressada amb la Casa d'Acollida. Gràcies per tot el temps que invertiu en donar classes d'idioma, fer acompanyaments a gestions, jugar amb els nens, anar a buscar la fruita, participar d'activitats, berenar amb nosaltres. Són petites accions que ens ajuden a donar una major atenció a les dones i que aquestes agraeixen veritablement.

Gràcies a les voluntàries membres de la **Junta directiva** per tots aquest anys de dedicació, esforços i il·lusions que han fet que la Casa d'Acollida estigui en el punt en el que actualment es troba. Gràcies a les voluntàries que formen part de la nova Junta directiva per la seva motivació, generositat i entrega. Us donem la benvinguda i estarem encantades de continuar aquest camí juntes.

Gràcies a les **professionals** per dedicar el seu temps, coneixement i experiència a fer cada dia millor l'acompanyament a les dones i els seus fills. Gràcies per estar durant tot l'any al peu del canó. Gràcies per combinar el somriure amb prendre-us la feina tan seriosament.

Gràcies a les **alumnes de pràctiques** per la seva implicació, el seu cop de mà sempre disponible i les seves idees que aporten frescor i una major riquesa.

Gràcies a totes les persones que heu estat a la casa, a les **69 dones i als 30 nens**. Hem après molt de vosaltres. De la vostra manera de ser, de la vostra manera de fer, de la vostra força en moments de vulnerabilitat, de les vostres ganes de sortir endavant, dels vostres somriures, dels vostres plors, de les vostres emocions. Gràcies!.

En definitiva, gràcies als que heu fet possible que entre tots treballem per aconseguir un món més just, disminuint les diferències de gènere, i per a què les persones siguin més lliures i felices.